

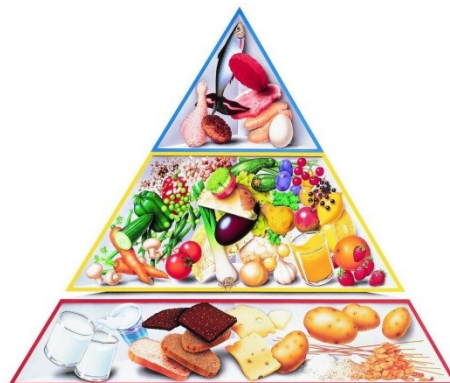
Vegetarianisme og moral

Mange mennesker i vor tids vestlige verden beslutter sig for at blive vegetarer eller veganere. De mener at de gør mere gavn for sig selv og for verden, ved ikke at spise kød, og så ser de deres egen livsstil som værende mere moralsk end den livsstil, som kødspisende mennesker har. Men passer det nu også? Vegetarianere har to argumenter for deres livsstil, og dem vil vi se på her:

1. Det ernæringsmæssige:

Al forskning i sund ernæring, som er foretaget i den del af verden vi lever i, viser at man lever mest sundt, hvis man spiser flere forskellige former for proteiner, og at protein fra kød er nødvendigt i denne sammenhæng. At leve uden at spise kød, vil med stor sandsynlighed føre til en dårligere helbredstilstand og til forskellige mangel-symptomer. Disse kan dog udsættes og holdes nede, hvis man spiser en helt særlig tilberedt vegetarisk kost. Men denne kost er meget tidskrævende at planlægge og at tilberede, og den vil sandsynligvis alligevel ikke dække organismens behov for animalsk protein.

Vegetarisk livsstil kan derfor ikke anbefales, hvis det skal være ud fra en ernæringsmæssig og helbredsmæssig begrundelse. Men dermed siges naturligvis ikke, at alle, som spiser kød, spiser sundt. Det gør de ikke, for der er mange andre ernæringsmæssige regler, som skal overholdes, hvis man vil leve sundt, og det at man spiser kød er ikke - i sig selv - en garanti for sund ernæring. En god vejledning får man i kostpyramiden, som viser hvordan de forskellige fødekilder skal vægtes i forhold til hinanden.

2. Det moralske

Vegetarernes moral går ud fra det bibelske princip om at man ikke må slå ihjel (5. bud). I den bibelske verden omhandler dette bud mennesker, som man ikke må slå ihjel. Det omhandler ikke dyr. Jødernes ofrede geder og fugle i deres templer og Jesus spiste - som alle andre jøder - lam med sine apostle ved den sidste nadver (Skærtorsdag).

Det er også en velkendt ting, at dyrene slår hinanden ihjel. Mange dyr ville ikke kunne leve, hvis de ikke spiste andre dyr. Det gælder fisk, fugle og rovdyr, som f.eks. vores hunde og katte. Når det gælder kæledyr foretrækker mange at give disse foder, som de har købt i en forretning, men for at kunne fremstille dette foder kræves animalsk protein, som kommer fra slagtede dyr. Tørfoderet kan derfor kun fremstilles ved at slå andre dyr ihjel.

Vegetarernes holdning om at det er umoralsk at slå dyr ihjel bygger på en forestilling om at det gælder om at redde liv, og at alle liv (dyr eller mennesker) er lige værdifulde i moralsk henseende. Det gælder om simpelthen om at redde liv, og det ene liv er ikke mere vigtigt end det andet. Dyr og mennesker i moralsk ligestillede.

Ud fra denne "slå-ikke-ihjel" filosofi er den mest effektive måde at gøre godt imidlertid ikke at undlade at spise kød, for et menneske, der spiser kød, er kun medansvarlig for meget få dyrs død. Det drejer sig om ca. 1 stk. om året. Vil man redde dyrs liv, så er det mest effektive at udrydde alle hvaler og flagermus. En hval spiser nemlig flere tusind småfisk om dagen og en flagermus kan spise op til tusind myg om dagen. At dræbe en hval eller en flagermus er derfor - set fra et vegetarisk/moralsk synspunkt - en god ting, for derved redder man tusindvis af andre levende væsener fra døden.

Tilsvarende vil det at slå katte og hunde ihjel være godt, set ud fra den vegetariske moral-kodeks. For en kat kan let så 2-3 fugle og smådyr ihjel hver dag, hvis den går ude, og hvis hunde og katte skal have tørfoder, så bliver dette tørfoder lavet af døde grise, høns etc. Vores kæledyr er altså årsag til andre dyrs død, og derfor bør de - vegetarisk set - afskaffes.

De - efter egen mening - moralske vegetarer mener dog sjældent, at man skal slå hvaler, flagermus, hunde og katte ihjel, også selv om man derved ville kunne redde i tusindvis af andre levende væseners liv. Vegetarernes moral er nemlig ikke baseret på seriøs moral, men på en vurdering af dyrenes "cuteness", altså på hvor søde de ser ud på TV og hvor bløde de er at kæle for. Den vegetariske moral er ikke baseret på logik eller på medlidenhed med alt levende. Der er tale om dobbeltmoral.

jm/21.8.15